

Nr 9.

Av herr **Wistrand m. fl.**, *angående viss ändring av gällande villkor för erhållande av understöd från erkänd arbetslöshetskassa.*

Understöd från erkänd arbetslöshetskassa må enligt förordningen om erkänd arbetslöshetskassa (1934 nr 264) endast utgå till arbetslös medlem, som 1) fyllt 16 år; 2) är arbetsför och i övrigt oförhindrad att åtaga sig arbete; 3) hos organ för den offentliga arbetsförmedlingen anmält sig såsom arbetssökande enligt vissa regler; och 4) uppfyller vissa villkor med avseende å avgiftsbetalningen. Någon högsta åldersgräns finnes däremot icke angiven i förordningen.

Förutsättning för att understöd från erkänd arbetslöshetskassa skall kunna utgå till medlem är sålunda att denne är »arbetsför», vilket bl. a. enligt en av kungl. socialstyrelsen utgiven »Handbok för erkända arbetslöshetskassor» anses innebära, att medlem, som på grund av sjukdom, invaliditet eller hög ålder ej kan utföra arbete, ej heller kan erhålla understöd. Den omständigheten att en medlem fyllt 67 år och till följd härav är berättigad till att uppbära *folkpension* anses icke i och för sig utgöra något hinder för att han skulle kunna uppbära daghjälp från sin kassa. Endast om han är att anse såsom varaktigt *arbetsoförmögen* föreligger sådant hinder. De nu nämnda reglerna ha i praktiken icke givit anledning till erinran, men det är att märka att flera kassor utnyttjat viss möjlighet enligt förordningen att i sina stadgar föreskriva en bestämd övre åldersgräns för rätt till medlemskap.

Emellertid har det inträffat att arbetslöshetsförsäkrade personer, som efter uppnådd pensionsålder pensionerats av sina arbetsgivare, ansökt om erhållande av daghjälp, och att dylik ansökan bifallits, därest övriga villkor för understöds erhållande anses uppfyllda. Enligt tillsynsmyndighetens uppfattning ha resp. kassor därvid förfarit i överensstämmelse med gällande regler.

I stadgarna för de olika arbetslöshetskassorna bestämmes, att daghjälp ej må utgivas för dag, för vilken medlem trots sin arbetslöshet åtnjuter avlöning. Endast i stadgarna för bryggeriarbetarnas erkända arbetslöshetskassa har dessutom stadgats, att daghjälp ej må utgå för dag, som medlem åtnjuter pension från arbetsgivare, uppgående till eller överstigande dubbla beloppet av det, som per tolv månadersperiod enligt § 27 i stadgarna högst utgår till understöd. Detta tillägg har emellertid upphört att gälla fr. o. m. den 1 juli i år. Att det befunnits motiverat att i stadgarna för en kassa intaga ett dylikt stadgande

ger vid handen, att arbetsgivarpension i övriga fall icke skulle utgöra hinder för daghjälpens utbetalande.

Arbetslöshetsförsäkringen, vars syftemål är att utgöra ett första korrektiv mot oförvållad arbetslöshet, är uppenbarligen icke avsedd för sådana personer, som med pension från arbetsgivaren utträtt ur de aktiva arbetarnas led. En sådan pension torde vara att anses såsom uppskjuten lön, vilken så länge den uppbäres borde utgöra hinder för erhållande av daghjälp. Om arbetaren där- efter anmäler sig såsom arbetssökande inom annat yrke, är det väl understundom möjligt att lättare arbete kan erhållas, men därav synes icke kunna följa, att rätt till daghjälp skall förefinnas. I det stora flertalet fall torde det säkerligen i normala tider dessutom vara så, att en av arbetsgivare pensionerad arbetare icke har några utsikter att erhålla annat arbete.

Man får i detta sammanhang icke förbise den omständigheten att, om samtliga av arbetsgivare pensionerade arbetare skulle ansöka om och erhålla understöd från sin arbetslöshetskassa, detta kunde komma att högst avsevärt belasta kassans ekonomi, vilket måste vara långt ifrån önskvärt ur de yngre och all- jämt arbetandes synpunkt. Dessa senare riskera ju att bli utsatta för sådan arbetslöshet, till vilken arbetslöshetsförsäkringen är avsedd som hjälp. Då stats- verket i väsentlig mån bidrager till arbetslöshetsförsäkringens finansiering, måste det även ur statlig synpunkt anses angeläget, att densamma icke utnyttjas i strid mot sin egentliga uppgift.

På grund av vad sålunda anförts få vi hemställa,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t anhåller om utredning i vad mån arbetare, som åtnjuter ålderspension från arbets- givare, icke skall vara berättigad att erhålla understöd ur ar- betslöshetskassa.

Stockholm den 14 januari 1944.

Karl Wistrand.

Ragn. Bergh.

K. A. Westman.

Gustaf Velandér.

K. E. Johanson.

Gösta Siljeström.

Eilif Sylwan.

Nils Holmström.